EVROPSKI PARLAMENT

2004 *2009*

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

2006/2056(INI)

23.3.2006

MNENJE

Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve

za Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

o strategijah in sredstvih za vključevanje državljanov tretjih držav v Evropsko unijo
(2006/2056(INI))

Pripravljavec mnenja: Dimitrios Papadimoulis

KRATKA OBRAZLOŽITEV

Sporočilo Komisije (KOM(2005)0389) naj bi ponudilo smernice politiki, ki jo na področju vključevanja državljanov tretjih držav vodijo EU in države članice. Mnenje se osredotoča predvsem na vključevanje državljanov tretjih držav na trg dela, pri čemer izpostavlja dvosmerni proces vključevanja in z njim povezanih socialnih vidikov. Sledi strukturi sporočila, ki smernice deli na dve ravni: nacionalno in evropsko.

Na nacionalni ravni se je pripravljavec predvsem posvetil vprašanju ekonomskih in socialnih pravic za vse migrante ne glede na njihov pravni status, še prav posebno pozornost pa je namenil vprašanju zaposljivosti migrantk. Dalje se je posvetil vprašanju, kako gostujoče družbe pripraviti na to, da se prilagodijo vse večji socialni in kulturni raznolikosti.

Vključevanje je dvosmeren proces, v katerem imajo priseljenci in družba gostiteljica določene pravice in obveznosti. To pomeni tudi postopno izenačevanje pravic in dolžnosti, dostop do blaga, storitev in načinov civilne participacije priseljencev v primerjavi z drugimi prebivalci, seveda ob spoštovanju načela enakih možnosti in enakega obravnavanja. Pri vključevanju priseljencev je ključnega pomena zaposlitev, zato morajo cilji lizbonske strategije in evropske strategije zaposlovanja za številnejša in boljša delovna mesta veljati tudi za priseljence. Socialni partnerji in javni organi morajo sodelovati pri preprečevanju diskriminacije priseljencev na področju plač in delovnih pogojev.

Na ravni Skupnosti ima Unija osrednjo vlogo pri spremljanju vključevanja migrantov in ustrezni pomoči državam članicam. Število prebivalstva EU-25 naj bi se do leta 2020 zmanjšalo iz 303 na 297 milijonov, do leta 2030 pa na 280 milijonov, zaradi česar naj bi se stopnja odvisnosti zaradi starosti skoraj podvojila. Ker je gospodarska rast rezultat rasti tako na področju zaposlovanja kot produktivnosti, bi lahko to zmanjševanje skupne stopnje zaposlenosti negativno vplivalo na gospodarsko rast. Zato sta vključevanje in polna uporaba uvoženega strokovnega znanja osnovni interes EU.

Pomembna je izmenjava najboljše prakse in večja usklajenost na višji ravni, saj različne skupine migrantov zahtevajo različne politike vključevanja ne le novih migrantov, ampak tudi rezidentov za daljši čas ter migrantov druge in tretje generacije, kar je treba upoštevati pri oblikovanju politike. Pomembno je tudi, da se v okviru migracijske politike EU zagotovi zanesljiv pravni status in zajamčena vrsta pravic, ki bi pripomogle k vključevanju priseljencev, da bi poleg vključevanja na trg dela spodbujali tudi njihovo vključevanje v vse vidike družbe.

Pripravljavec mnenja pozdravlja predlog Komisije o Evropskem socialnem skladu (2007-2013), katerega cilj je podpora posebnim ukrepom za družbeno vključevanje migrantov in večanje njihove vključenosti v zaposlovanje, vključno s svetovanjem, jezikovnim usposabljanjem in potrjevanjem kvalifikacij, pridobljenih v tujini, ter spodbujanjem raznolikosti na delovnem mestu in bojem proti diskriminaciji.

Prav tako pozdravlja predlagani finančni instrument kot dopolnilo ESS v okviru "upravljanja migracijskih tokov", ki bo zasnovan kot prispevek k nacionalnim prizadevanjem za razvoj in izvajanje politik vključevanja, ki naj bi migrantom iz različnih kulturnih, verskih, jezikovnih

in etničnih okolij omogočale, da se nastanijo in dejavno sodelujejo v vseh vidikih evropske družbe, v skladu s skupnimi osnovnimi načeli.

POBUDE

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve poziva Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. poziva države članice, da

a. preprečijo socialni dumping in v ta namen sprejmejo jasna pravila o statusu delavcev migrantov kot zakonitih rezidentov, organizirajo informacijske kampanje o nacionalnih predpisih s področja delovnega prava in socialnih pravicah migrantov ter pospešujejo ureditev statusa vseh delavcev migrantov;

b. vzpostavijo informacijske točke za državljane tretjih držav, kjer slednji lahko pridobijo informacije o socialnih storitvah, ki so jim na voljo v državi gostiteljici, na primer stanovanjske in zdravstvene storitve, otroško varstvo, izobraževanje in programi vključevanja;

c. sprejmejo ukrepe za odpravo diskriminacije na delovnem mestu, kot je upravljanje raznolikosti, pošteno zaposlovanje v skladu z zakonodajo držav članic, obdržanje zaposlitve in napredovanje, ki temelji na delovni uspešnosti, ne glede na rasno ali etnično poreklo, vero, spol, invalidnost, spolno usmerjenost in njeno izražanje, spolno identiteto ali starost; poziva socialne partnerje, naj sodelujejo pri oblikovanju in učinkovitem izvajanju takih ukrepov, s posvečanjem posebne pozornosti zaposlovanju in vključevanju migrantk, pri katerih je stopnja brezposelnosti pogosto višja; sprejmejo ukrepe za vključevanje otrok in članov družin migrantov v izobraževalne in socialne programe;

d. okrepijo sposobnost prebivalstva gostujoče družbe za prilagajanje večji raznolikosti na delovnem mestu, in sicer z ukrepi za boljšo obveščenost in ozaveščenost svojih prebivalcev o nujnem preprečevanju rasizma, ksenofobije in socialne izključenosti, s čemer bodo poudarile, da je vključevanje dvosmeren proces, katerega cilj je večja socialna kohezija, spodbujeno posvetovanje s socialnimi partnerji in pristojnimi ustanovami glede izvajanja politik na regionalni in lokalni ravni, pri čemer še zlasti mislimo na združenja prebivalcev v soseskah;

e. spodbujajo diplomatske vire v državah, ki niso članice EU, da posredujejo informacije o vstopu v EU zaradi dela, študija ali raziskovalnih namenov; uvedejo dovoljenja za delo in bivanje pod pogoji, kot jih v okviru nacionalnih pristojnosti določa njihova zakonodaja; zagotovijo, da se ta dovoljenja izročijo migrantom in ne njihovim delodajalcem, s čimer se omeji nevarnost izkoriščanja;

f. spodbujajo vključevanje novo prispelih priseljencev na trg dela, na primer z organiziranjem tečajev med delovnim časom;

g. v okviru 7. raziskovalnega programa preučijo možnost izvedbe študij s področja vračanja migrantov in izrabe spretnosti in znanja, pridobljenih v EU, v korist njihovih držav izvora;

h. obveščajo migrante o možnostih, da jih zastopajo sindikati, in spodbujajo sindikate, da vključujejo migrante;

i. zagotovijo dostop do izobraževanja in poklicnega usposabljanja ter pravico mladoletnikov do izobraževanja, vključno s financiranjem in štipendiranjem študija;

j. ratificirajo konvencijo ZN o varstvu pravic vseh delavcev migrantov in njihovih družinskih članov iz leta 1990; oblikujejo jasno politiko glede pravice do dela partnerjev delavcev migrantov; meni, da je ključnega pomena uvesti določbe za preprečevanje prisilne migracije, zlasti določbe za preprečevanje, nadzorovanje in zmanjševanje trgovanja z ljudmi;

k. v celoti sodelujejo s posebnim poročevalcem Združenih narodov za človekove pravice migrantov pri opravljanju njegovih nalog in dolžnosti, mu posredujejo vse potrebne informacije in se hitro odzivajo na njegove prošnje;

l. v učne načrte izobraževalnih ustanov vključijo zgodovino migrantov in njihove (nove) domovine;

m. pripravijo programe za vključevanje, ki bodo zadostili potrebam novo prispelih priseljencev in/ali priseljencev, ki so v državi že nekaj časa ;

n. spodbujajo pravno obvezujoče priznavanje formalnih ali neformalnih kvalifikacij, pridobljenih v državi izvora državljanov tretjih držav ali v EU;

o. vzpostavijo instrumente za preprečevanje neuspeha in prenehanja šolanja otrok delavcev iz tretjih držav, zlasti z zagotavljanjem dodatnih jezikovnih tečajev; upoštevajo dejstvo, da se otroci migrantov, ki se šolajo v tujem jeziku in se skušajo prilagoditi novim navadam, v učnem procesu srečujejo z večjimi težavami kot njihovi sošolci, kar lahko v prihodnosti pripelje do težavnega prilagajanja družbi in vključevanja vanjo;

p. se borijo proti izkoriščanju mladoletnih oseb in olajšajo njihovo ponovno vključevanje v družbo; vzpostavijo učinkovite strukture in instrumente za pomoč mladoletnikom pri premagovanju duševnih pretresov ter družbenih in kulturnih ovir s pomočjo dialoga s socialnimi službami;

r. spodbujajo stike med priseljenci in gostujočo družbo z vzpostavitvijo skupnih forumov, medkulturnega in verskega dialoga, seminarjev, razstav ter kulturnih in športnih dejavnosti v večkulturnem okolju; vzpostavijo strukture, ki bodo državljanom tretjih držav omogočile, da se vključijo v gostujočo družbo, z namenov preprečevanja družbene izključenosti tako novo prispelih priseljencev kot že nastanjenih priseljencev, ki imajo težave pri vključevanju;

2. poziva Evropsko komisijo, da:

a. zagotovi financiranje iz strukturnih skladov, programa PROGRESS in pobud Skupnosti, kot sta EQUAL in URBAN, in iz predlaganega evropskega sklada za vključevanje državljanov tretjih držav znotraj okvirnega programa "Solidarnost in upravljanje migracijskih tokov"; zagotovi, da se najboljšo prakso in koristno znanje, pridobljeno s temi programi, razširja in vključi v ustrezen razvoj politik;

b. spodbuja izmenjavo informacij in najboljše prakse o politikah zaposlovanja in dovolitve vstopa; vzpostavi in vzdržuje dialog z vsemi zainteresiranimi stranmi, tudi civilno družbo; s ciljem lažje izmenjave najboljše prakse podpre oblikovanje mrež migrantskih organizacij;

c. finančno podpre raziskave za analizo vpliva zakonskih ureditev statusa migrantov v državah članicah in pri oblikovanju dolgoročne evropske migracijske politike izhaja iz izkušenj različnih držav članic;

d. vzpostavi platforme za sodelovanje in dialog med oblastmi na lokalni, regionalni in državni ravni, socialnimi partnerji ter organizacijami, ki zastopajo migrante, saj je izmenjava izkušenj med temi interesnimi skupinami nujna za izpolnitev potreb različnih ciljnih skupin;

e. pripravi statistične napovedi glede potreb po delovni sili v EU; Svet ministrov poziva, naj za nadaljnji razvoj skupne evropske migracijske politike opredeli tista vprašanja v zvezi z migracijo in zaposlovanjem, ki bi jih morala urejati skupna pravila;

f. razvije sistem za vrednotenje in priznavanje kvalifikacij, pridobljenih v tretjih državah, ki bo pripomogel k primernemu zaposlovanju;

g. izvede ocenjevanje programov vključevanja državljanov tretjih držav in v skladu z ugotovitvami poskrbi, da se bodo nacionalne strategije držav članic lažje prilagajale novim družbenim, kulturnim in gospodarskim okoliščinam;

h. spremlja izvajanje direktiv 2003/109/ES, 2000/43/ES in 2000/78/ES ter uredbe (ES) št. 859/2003; zagotovi, da EU izpolnjuje standarde ILO;

i. organizira kampanje za dvig ozaveščenosti javnosti, izboljša obveščanje o ukrepih za boj proti rasizmu in ksenofobiji na delovnem mestu ter zagotovi podatke o vplivih priseljevanja na zaposlovanje in produktivnost; prav tako poziva Komisijo, da migrante vključi v programe za spodbujanje evropskega državljanstva;

j. s sedmim okvirnim programom za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti za obdobje 2007-2013 pritegne raziskovalce iz tretjih držav, v ta namen pa določi pogoje, pod katerimi bodo lahko v Uniji in v njeno korist nadaljevali z raziskovalnim delom in poklicno dejavnostjo;

k. začne kampanjo vključevanja državljanov tretjih držav in pri tem uporabi izkušnje, pridobljene med evropskim letom mobilnosti delavcev, ter prilagodi smisel projekta posebnim značilnostim priseljencev.

POSTOPEK

Naslov	Strategije in sredstva za vključevanje državljanov tretjih držav v Evropsko unijo
Št. postopka	2006/2056(INI)
Pristojni odbor	LIBE
Mnenje pripravil Datum razglasitve na zasedanju	EMPL 16.3.2006
Pripravljavec/-ka mnenja Datum imenovanja	Dimitrios Papadimoulis 14.9.2005
Obravnava v odboru	21.2.2006 20.3.2006
Datum sprejetja	21.3.2006
Izid končnega glasovanja	+: 22 –: 20 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Jan Andersson, Roselyne Bachelot-Narquin, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Proinsias De Rossa, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jan Jerzy Kułakowski, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Mario Mantovani, Ana Mato Adrover, Maria Matsouka, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Őry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Jacek Protasiewicz, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Edit Bauer, Mihael Brejc, Françoise Castex, Dimitrios Papadimoulis, Leopold Józef Rutowicz, Agnes Schierhuber, Elisabeth Schroedter, Georgios Toussas, Anja Weisgerber, Tadeusz Zwiefka
Pripombe (na voljo samo v enem jeziku)	